

OUCH!

Vaš mesečni bilten za podizanje svesti o bezbednosti informacija

Bezbedno igranje onlajn igrica

Ono zbog čega je igranje igrica putem interneta tako zabavno je mogućnost da se igrate i komunicirate sa drugim igračima iz bilo kog dela sveta, a da saigrače često uopšte i ne poznajete. Iako većina, baš kao i vi sami, igrice igra da bi se zabavila, postoje i oni koji imaju cilj da nekome nanesu štetu.

Kako da se zaštitite

Najveći rizik u svetu onlajn gejminga ne potiče od tehnologije već od interakcija koje imate sa nepoznatima.

- Budite oprezni kad primite bilo kakvu poruku u kojoj se zahteva da preduzmete akciju kao što je da kliknete na link ili preuzmete fajl. Napadači često koriste funkcionalnost za razmenu poruka u okviru same igrice ili fišing mejlove kako bi pokušali da vas prevare da uradite nešto što za posledicu može imati zaražavanje vašeg računara, krađu vašeg identiteta, ili preuzimanje vašeg naloga u igrici. Ako poruka deluje neobično, hitno ili previše dobro da bi bila istinita, budite pažljivi jer se možda radi o napadu.
- Mnoge onlajn igrice imaju sopstvena finansijska tržišta gde možete da trgujete, razmenjujete ili kupujete virtuelna dobra. Kao i u stvarnom svetu, i ovde postoje prevaranti koji će pokušati da vas obmanu i ukradu vam novac ili virtuelnu valutu koju posedujete. Trgujte samo sa onima koji imaju izgrađenu reputaciju kojoj se može verovati.
- Koristite jake i jedinstvene pristupne fraze za sve vaše gejming naloge. Na ovaj način ćete sprečiti da napadači lako pogode vaše lozinke i preuzmu naloge. Ako vaša igrica podržava dvofaktorsku autentifikaciju, koristite je. Ne možete da zapamtite sve vaše lozinke? Koristite menadžer lozinki.

Zaštita vašeg uređaja

Sajber kriminalci mogu pokušati da hakuju ili preuzmu kontrolu nad računarom ili drugim uređajem na kome igrate igrice, zato je neophodno da primenite mere zaštite.

- Obezbedite vaše uređaje tako što ćete uvek koristiti najnoviju verziju operativnog sistema i softvera ili mobilnih aplikacija igrica koje ste instalirali. Zastareo softver poseduje poznate ranjivosti koje napadači mogu da iskoriste da bi vam hakovali uređaj. Kad god je to moguće, uključite automatsko ažuriranje. Ako vaše uređaje i gejming aplikacije budete držali ažurnim, time ćete ukloniti većinu poznatih ranjivosti.
- Softver i softverske dodatke (eng. add-on) za igrice preuzimajte samo sa pouzdanih sajtova. Vrlo često sajber kriminalci prave lažne ili zaražene verzije igrica, koje potom distribuiraju sa svojih servera. Pored toga, ako neki dodatak igrice zahteva da onemogućite vaš antivirusni softver ili bilo koju bezbednosna podešavanja, ne koristite ga.

- Crna tržišta su se pojavila kako bi omogućila varanje u igricama. Osim što su neetički, mnogi programi za varanje su ujedno i malveri koji mogu zaraziti vaš uređaj. Nikad ne instalirajte niti koristite bilo kakav softver ili veb sajtove za varanje.
- Proveravajte veb sajtove svih onlajn igrica koje koristite. Mnogi od njih imaju posebne sekcije o tome kako da zaštitite sebe i svoj uređaj.

Saveti za roditelje ili staratelje

Edukacija i otvoreni razgovor sa vašom decom je najefikasnija mera koju možete da preduzmete da ih zaštitite. Približite im se tako što ćete ih pitati da vam pokažu kako rade njihove igrice i dozvolite im da vam pokažu kako jedna tipična igra izgleda. Možda čak možete i da odigrate igricu s njima. Pored toga, neka vam opišu različite ljude koje upoznaju na Internetu. Vrlo često igranje onlajn igrica može biti veliki deo društvenog života vašeg deteta. Razgovarajući sa njima (i podstičući ih da vam sami kažu što više) možete uočiti problem i zaštititi ih daleko efikasnije od bilo koje tehnologije. Neki dodatni koraci koje možete preduzeti uključuju sledeće:

- Saznajte koje igrice igraju i proverite da li su one odgovarajuće za njihov uzrast.
- Ograničite količinu informacija koje vaša deca odaju o sebi putem interneta. Na primer, nikada ne bi trebalo da dele svoje lozinke, uzrast, telefonski broj ili kućnu adresu.
- Razmislite o tome da uređaj na kome igraju igrice koriste u prostoru vašeg doma u kome možete da ih „držite na oku“. Osim toga, mlađa deca ne bi trebalo da igraju igrice u svojim sobama ili kasno noću.
- Maltretiranje, vređanje ili drugi tipovi asocijalnog ponašanja mogu predstavljati veliki problem. Posmatrajte svoju decu, ako vam deluju uznemirena nakon igranja igrica možda su bila žrtve sajber maltretiranja. U slučaju da su bila uznemiravana na internetu, obavestite o tome gejming sajt i neka igricu ubuduće igraju isključivo sa proverenim prijateljima.
- Saznajte da li igrice vašeg deteta podržavaju kupovinu u okviru same aplikacije i koje vrste roditeljske kontrole su podržane.

Gost urednik

Čarli Goldner je osnivač kompanije CyberNV i SANS instruktora. Aktivan je na LinkedIn-u i radi kao podrška za državne agencije. Kao ljubitelj onlajn gejminga mnogo vremena je proveo igrajući igrice na računaru i gejming konzolama.

Dodatni materijal

Socijalni inženjering: <https://www.sans.org/newsletters/ouch/social-engineering-attacks/>

Zaštitite vaše naloge primenom jednog jednostavnog koraka: <https://www.sans.org/newsletters/ouch/one-simple-step-to-securing-your-accounts/>

Menadžeri lozinki: <https://www.sans.org/newsletters/ouch/password-managers/>

Zaštita dece na internetu: <https://www.sans.org/newsletters/ouch/online-security-kids/>

Preveli za zajednicu: Dragan Ristić i Gordana Živanović

OUCH! OUCH! bilten objavljuje SANS Security Awareness program i distribuira se pod [Creative Commons BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/). - Biltene je dozvoljeno deliti ili distribuirati pod uslovom da se sadržaj ne prodaje i ne modifikuje. Redakcija: Walter Scrivens, Phil Hoffman, Alan Waggoner, Leslie Ridout, Princess Young.